

A large, abstract graphic at the top of the page features a complex, swirling pattern of black and white concentric circles and radial lines, resembling a stylized sun or a microscopic view of a cell. The pattern is composed of numerous thin lines and small segments, creating a sense of depth and motion. It is set against a dark background and is partially obscured by a torn paper effect at the bottom.

RUNNING ON

CHRISTIAN RINDERKNECHT

El tigre y el corzo

Una antología bilingüe

Attila József

Traducción de Christian Rinderknecht

2025

© Traducción de Christian Rinderknecht, 2025
© Cubierta de Max Wang (□□□), 2025

Esta traducción está dedicada a Réka Dudás.

Sólo tú deberías leer mi poema,
tú que me conoces y me amas,
ya que navegas la nada
y sabes lo que advendrá, como el adivino,

porque el silencio apareció en tus sueños
con forma humana,
y en tu corazón a veces se detiene
el tigre y el corzo manso.

Principios de junio 1936

Csak az olvassa versemet,
ki ismer engem és szeret,
mivel a semmiben hajóz
s hogy mi lesz, tudja, mint a jós,

mert álmaiban megjelent
emberi formában a csend
s szívében néha elidőz
a tigris meg a szelid őz.

1936 június eleje

No seas tonta.
Corres como el viento de la madrugada,
algún día te atropellará un coche.
De hecho, fregué mi mesita,
y ahora la luz suave de mi pan brilla más pura.

Pues regresa; si quieres
compraré una manta para mi cama de hierro.
Una manta ordinaria, gris.
Le caerá bien a mi Pobreza, que te quiere,
y el Señor también te ama,
y me ama también.
El Señor nunca viene con gran esplendor,
no quiere arruinar mis ojos,
que anhelan verte,
y que te mirarán con belleza.
Cuando regreses, te besaré con cuidado,
no te arrancaré el abrigo.
Te contaré todos los nuevos chistes,
porque hallé muchos desde entonces,
y qué alegre te pondrás y te sonrojarás,
y cómo mirarás al suelo,
y nos reiremos a carcajadas,
y nos oirán nuestros vecinos
y hasta los taciturnos y austeros jornaleros
que, entre sus sueños cansados y quebrados,
empezarán a sonreirse también.

Otoño 1925

Olyan bolond vagy
szaladsz
akár a reggeli szél.
Még elüt valamelyik autó.
Pedig lesikáltam kis asztalomat
és most
tisztábban világít kenyерem enyhe fénye.
No gyere vissza, ha akarod
veszek takarót vaságyamra.
Egyszerű, szürke takarót.
Illik az
szegénységemhez, aki szeret téged
és az Úr is szereti nagyon
és engem is szeret az Úr
nem jön soha nagy fényességgel
Nem akarja, hogy elromoljanak
szemeim, akik
nagyon kívánnak látni téged.
És nagyon szépen néznek majd terád
ha visszajössz
vigyázva foglak megcsókolni,
nem tépem le rólad a kabátot
és elmondom mind a sok tréfát,
mert sokat kieszeltem azóta,
hogy te is örülj,
majd elpirulsz,
lenézel a földre és kacagunk
hangosan, hogy behallatszik szomszédunkba
a szótlan, komoly napszámosokhoz is behal-
lik
és fáradt, összetört
álmukban majd elmosolyodnak ők is.

Trenes de carga desviando;
el duende del traqueteo
apresa el paisaje mudo
con esposas ligeras.

La luna surge sin esfuerzo,
como un preso liberado.

Las piedras trituradas yacen
en sus propias sombras,
centellean para ellas mismas,
están en su sitio como nunca antes.

¿Qué pedazo de la vasta oscurida
es esta noche pesada,
que cae sobre nosotros
como un hierro sobre el polvo?

¡Deseo nacido del sol!
Cuando la sombra cubre la cama,
¿podrías tú también velar toda la noche?

Delante del almacén
arde una lámpara empolvada.
Es sólo visible, no es luminosa;
así es el pensamiento ilusorio:
parpadea con viveza,
pero el cielo es una gran luz muerta.

Tehervonatok tolatnak,
a méla csörömpölés
könnyű bilincseket rak
a néma tájra.

Oly könnyen száll a hold,
mint a fölszabadult.

A megtört kövek
önnön árnyukon fekszenek,
csillognak
maguknak,
úgy a helyükön vannak,
mint még soha.

Milyen óriás éjszaka
szilánkja ez a sulyos éj,
mely úgy hull le ránk,
mint a porra a vasszilánk?

Napszülte vágy!
Ha majd árnyat fogad az ágy,
abban az egész éjben
is ébren
maradnál?

A raktár
előtt poros lámpa ég.
Csak látszik, nem világít,
ilyen az ész, ha áhit.
Pislog élénken, holott
nagy halott
fény az ég.

Consciencia (1934)

I

El amanecer desata el cielo de la tierra
y, al son de su voz clara y suave,
escarabajos y niños pируetean
al entrar en la luz del día;
el aire no es húmedo,
¡la brillante levedad flota!
Con la noche se asentaron en los árboles
como pequeñas mariposas, las ojas.

II

Vi cuadros embadurnados con azul,
rojo y amarillo en mis sueños
y sentí que todo estaba en orden
— ni una sola mota de polvo volteando.
Ahora mi sueño se pone, esfumado, en mis
miembros,
y el mundo de hierro es el orden.
Con el día, una luna sale en mí y,
al llegar la noche, un sol brilla aquí dentro.

Eszmélet (1934)

I

Földtől eloldja az eget
a hajnal s tiszta, lágy szavára
a bogarak, a gyerekek
kipörögnek a napvilágra;
a levegőben semmi pára,
a csilló könnyűség lebeg!
Az éjjel rászálltak a fákra,
mint kis lepkék, a levelek.

II

Kék, piros, sárga, összekent
képeket láttam álmaimban
és úgy éreztem, ez a rend —
egy szalló porszem el nem hibbant.
Most homályként száll tagaimban
álmom s a vas világ a rend.
Nappal hold kél bennem s ha kinn van
az éj — egy nap süt idebent.

III

Estoy flaco, a veces sólo como pan;
rodeado por esas almas ociosas y facundas,
busco en vano más certidumbre,
como el dado.

Ninguna paleta asada halla mi boca
cuando ciño a un niño sobre mi corazón
— por muy astuto que sea,
el gato no puede pillar a la vez
el ratón de fuera y el ratón de dentro.

IV

Así como un montón de leña,
el mundo yace a granel;
cada cosa aprieta, pesa,
se arrima a la próxima,
y así todo está determinado.
Sólo lo que no es tiene una mata,
sólo lo que será puede florecer;
lo que es caera a pedazos.

III

Sovány vagyok, csak kenyeret
eszem néha, e léha, locska
lelkek közt ingyen keresek
bizonyosabban, mint a kocska.
Nem dörgölődzik sült lopcska
számhoz s szivemhez kisgyerek —
ügyeskedhet, nem fog a macska
egyszerre kint s bent egeret.

IV

Akár egy halom hasított fa,
hever egymáson a világ,
szorítjanyomja, összefogja
egyik doleg a másikát
s így mindenik determinált.
Csak ami nincs, annak van bokra,
csak ami lesz, az a virág,
ami van, széthull darabokra.

V

A la estación de tren de carga,
me tumbé detrás del pie del árbol,
como una masa de silencio;
una hierba gris alcanzó mi boca,
cruda, extraña-dulce.

Haciéndome el muerto, miraba al guardia,
que sentía qué,
y, sobre los quietos vagones, a su sombra
que se empeñaba en saltar sobre los relucien-
tes, rociados carbones.

VI

He aquí el tormento interior,
aunque la explicación yace fuera.
Tu herida es el mundo
— en llamas, caldeando —
y sientes tú alma, la fiebre.
Quedas cautivo mientras tu corazón se rebela
— así serás libre si él se complace
en no edificarte una casa
donde un dueño se aposenta.

V

A teherpályaudvaron
úgy lapultam a fa tövéhez,
mint egy darab csönd; szürke gyom
ért számhoz, nyers, különös-édes.
Holtan lestem az őrt, mit érez,
s a hallgatag vagónokon
árnyát, mely ráugrott a fényes,
harmatos szénre konokon.

VI

Im itt a szenvedés belül,
ám ott kívül a magyarázat.
Sebed a világ — ég, hevül
s te lelkedet érzed, a lázat.
Rab vagy, amíg a szíved lázad —
úgy szabadulsz, ha kényedül
nem raksz magadnak olyan házat,
melybe háziúr települ.

VII

Por debajo del atardecer, levanté los ojos
a las ruedas dentadas de los cielos:
de los hilos brillantes de la suerte
el telar del pasado había tejido la ley;
por debajo del vapor de mis sueños,
miré de nuevo en los cielos
y vi el tejido de la ley
siempre destramarse en alguna parte.

VIII

El silencio escuchaba atentamente
— La una sonó.
Podrías visitar tu infancia;
entre las paredes de cemento húmedo
podrías imaginar un poco de libertad
— pensé. Y al ponerme en pie,
las estrellas, la Osa Mayor
destellaban por encima,
como las rejas arriba en mi celda.

VII

Én fölnéztem az est alól
az eget fogaskerekére —
csilló véletlen szálaiból
törvényt szőtt a mult szövőszéke
és megint fölnéztem az égre
álmaim gőzei alól
s láttam, a törvény szövedéke
mindig fölfeslik valahol.

VIII

Fülelt a csend — egyet ütött
Fölkereshetnéd ifjúságod;
nyirkos cementfálag között
képzelhetsz egy kis sabadságot —
gondoltam. S hát hát amint fölállok
a csillagok, a Göncölök
úgy fénylenek fönt, mint a rácsok
a hallgatag cella fölött.

IX

Oí el hierro sollozar,
oí la lluvia reírse.
Vi que el pasado estaba agrietado
y que solos los recuerdos pueden olvidarse,
y cómo sólo puedo amar,
doblándome debajo de mis cargas —
¿por qué debería también fraguar un arma
de ti, fero interior dorado!

X

Es un hombre mayor el que no tiene
ni madre ni padre en su corazón,
el que sabe que acoge la vida
como un suplemento a la muerte,
y la devolverá en cualquier momento,
como un objeto encontrado
— por lo cual la guardará
el que no es ni un diós ni un sacerdote,
ni para él mismo ni para los demás.

IX

Hallottam sírni a vasat,
hallottam az esőt nevetni.
Láttam, hogy a mult meghasadt
s csak képzetet lehet feledni;
s hogy nem tudok mást, mint szeretni,
görnyedve terheim alatt —
minek is kell fegyvert veretni
belőled, arany öntudat!

X

Az meglett ember, akinek
szívében nincs se anyja, apja,
ki tudja, hogy az életet
halálra ráadásul kapja
s mint talált tárgyat visszaadja
bármikor — ezért őrzi meg,
ki nem istene és nem papja
se magának, sem senkinek.

XI

Vi la felicidad; era suave, brillante
y un quintal y medio.
En la maleza del patio de la granja
su sonriza curva se balanceaba.
Se abatió en el charco blando y tibio,
entrecerró los ojos, pues me gruñó una vez
— hasta hoy veo con que vacilación
la luz del día jugueteaba con sus cerdas.

XII

Vivo cerca del ferrocarril.
Son muchos los trenes que vienen y van,
y miro desde lejos
cómo las brillantes ventanas vuelan de paso
en la oscuridad vacilante y vellosa.
Así los días lucientes se apuran en la noche
eterna,
y me quedo en la luz de los compartimentos,
me acodo y guardo silencio.

XI

Láttam a boldogságot én,
lágy volt, szőke és másfél mázsa.
Az udvar szigorú gyöpén
imbolygott göndör mosolygása.
Ledőlt a puha, langy tócsába,
hunyorgott, röfftent még felém —
ma is látom, mily tétevázva
babrált pihéi közt a fény.

XII

Vasútnál lakom. Erre sok
vonat jön-megy és el-elnézem,
hogy' szállnak fényes ablakok
a lengedező szösz-sötétben.
Így iramlanak örök éjben
kivilágított nappalok
s én állok minden fülke-fényben,
én könyöklök és hallgatok.

Envejecerás y te arrepentirás
de cuánto me heriste
— de lo cual te enorgulleces hoy.
La conciencia vendrá tocar a la puerta
y no te dejará sola en ningún recuerdo.

Tendrás un perro viejo que se asentará a tu
lado.

Descansarás durante el día,
dormitando en una silla
porque te asusta estar sola de noche.
Sombras caerán sobre la tembladora anciana.

Tu perro añoso a veces gemirá,
pero la habitación volverá al silencio,
todo está en orden,
y sin embargo alguién del pasado
extrañarás en el silencio solitario.

Cojarás y cuando tu pierna mala habrá ren-
queado bastante,
te sentarás. En lo alto tu retrato juvenil
estará en pie en un marco dorado.
Le balbucearás: « No lo abracé,
obviamente no lo amaba. »

« ¿Qué podría haber hecho? » — preguntas,
pero tu boca desdentada ya no puede contes-
tar;
frente al sol fuera, cierras los ojos,
a penas puedes esperar que ascienda la luna.

...

Majd megöregszel és bánni fogod,
hogy bántasz — azt, amire büszke vagy ma.
A lelkiismeret majd bekopog
s nem lesz emlék, melyben magadra hagyna.

Lesz vén ebed s az melléd települ.
Nappal pihensz majd, széken szunyókálva,
mert éjjel félni fogsz majd egyedül.
Árnyak ütnek a rezgő anyókára.

Az öreg kutya néha majd nyafog,
de a szobában csend lesz, csupa rend lesz;
hanem valaki hiányozni fog
a multból ahhöz a magányos csendhez.

Majd tipegsz s ha eleget totyogott
rossz lábod, leülsz. Fönn aranykeretben
áll ifju képed. Hozzá motyogod:
„Nem öletem meg, hiszen nem szerettem.”

„Mit is tehettem volna?” — kérdezed,
de fogatlan szád már nem válaszolhat;
s ki a nap előtt lehunyod szemed,
alig várod, hogy feljöjjön, a holdat.

...

Porque cuando te adormecerás,
la cama saltará como un potro
que intenta deshacerse de su arnés.
Y miedo, no deso, ocupará tu cabeza:
¿deberías amarlo, no deberías amarlo?

Decide por tí mismo.
Siento no poder contestar si preguntas:
¿está él vivo?
Porque la pena adentro está cansada,
se adormece como un niño, y yo con ella.

Noviembre 1936

Mert ha elalszol, ugrál majd az ágy,
mint a csikó, hogy a hámot levesse.
S a félelem tünődik, nem a vágy,
a fejedben: Szeress-e, ne szeress-e.

Magadban döntök el. Én fájlalom,
hogy nem felelhetek, ha kérded: él-e.
Mert elfárad bennem a fájdalom,
elalszik, mint a gyermek s én is véle.

1936 november

Glossario en inglés

A

abban *az* ‘that’ + innes. *-ban* ‘in’

ablakok *ablak* ‘window’ + pl. *-ok*

ahhoz *az* ‘that’ + allat. *-hoz* ‘towards’

akár lit. ‘just like’

akarja vb. ‘to want’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. *-ja*

akarod vb. *akar* ‘to want’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def. *-od*

aki conj. ‘who’

akik pron. ‘who’ + pl. *-k*

akinek pron. *aki* ‘who’ + attr. poss. *-nek*

alatt post. *al-* ‘lower part, below’ + locat. *-att*

alig adv. ‘barely’

alól *al* ‘lower part’ + abl. *-l* ‘from’

alusznak vb. *alszik* ‘to sleep’ → ‘to fall asleep’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-nak*

ami rel. pron. ‘which, that’

amíg adv. ‘as long as’; ‘until’ if followed by negated verb

amint *az* + *mint* ‘like’: ‘as soon as’, lit. ‘as’

amire *ami* ‘that, which’ + subl. *-re* ‘onto’

annak art. *az* ‘that’ + attr. poss. *-nak* → *annak*

anya *anya* ‘mother’ + 3rd pers. sg. single poss. *-ja*

anyókára *anyó* ‘elderly woman’ + dim. *-ka* (term of endearment; rare. term of address to the wife by her husband in old age) + subl. *-ra* ‘on[to]’

apja *apa* ‘father’ + 3rd pers. sg. single poss. *-ja*

arany ‘gold, golden’

aranykeretben *arany* ‘gold’ + *keret* ‘frame’ + innes. *-ben* ‘in’

asztalomat *asztal* ‘table’ + 1st pers. sg. single-poss. *-om* + acc. *-at*

autó ‘car’

azóta art. *az* ‘that’ + *óta* ‘since’ → ‘since then’

azt *az* ‘that’ + acc. *-t*

A

ágy ‘bed’

áhit vb. ‘to wish (for smth)’

áll vb. ‘to stand’

álllok vb. *áll* ‘to stand’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ok*
álmukban *áлом* ‘dream’ + 3rd pers. pl. single poss. *-uk* +
 innes. *-ban* ‘in’

álmaiban *áлом* ‘dream’ + 2nd pers. sg. inform. poss. *-a* +
 poss. pl. *-i* + innes. *-ban* ‘in’ → *álmaiban*

álmaim *áлом* ‘dream’ + 1st pers. sg. poss. *-a* + poss. pl. *-i* +
 1st pers. sg. pers. *-m*

álmaimban *áлом* ‘dream’ + 1st pers. sg. poss. *-a* + poss. pl.
-i + 1st pers. sg. pers. *-m* + innes. *-ban* ‘in’ → *álmaimban*

ám poetic, interj. contrad. ‘but’

árnyak *árny* ‘shadow’ + nom. pl. *-ak*

árnyat *árny* ‘shadow’ + acc. *-t*

árnyát *árny* ‘shadow’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-a* + acc.
-t → *-át*

árnyukon *árny* ‘shadow’ + 3rd pers. pl. single-poss. *-uk* +
 super. *-on* ‘on’

B

babrált vb. *babral* ‘to fiddle’

bánni vb. *megbán* ‘to regret’: perfect. vb. pref. *meg-* + vb.
bán ‘to mind (negatively), to be bothered’

bántasz vb. *bán* ‘to be bothered’ + caus. *-t*: ‘to hurt’ + 2nd
 pers. sg. ind. pres. indef.

bármikor *bár* ‘any’ + adv. *mikor* ‘when’ → ‘any time’

behallatszik vb. pref. *be-* ‘inwardly’ + vb. *hall* ‘to hear’ +
 caus. *-at* + vb.-forming *-szik* → ‘to cause to sound in’

behalllik syn. *behallatszik*

bekopog vb. pref. *be-* ‘inwardly’ + vb. *kopog* ‘to knock’

belőled pron. *belőle* ‘out of him’ + 2nd pers. sg. *-d*

belül ‘inside’

bennem pron. *benne* ‘inside smth, smb’ + 1st pers. sg. pers.
-m

bent adv. ‘inside’

békességet *béke* ‘peace’ + abst. noun-forming *-ség* + acc. *-et*

bilincseket *bilincs* ‘handcuff, shackle’ + pl. acc. *-eket*

bizonyosabbat adj. *bizonyos* ‘certain’ + comp. *-abb* ‘more’ + acc. *-t*

bogarak *bogár* ‘beetle’ + pl. *-ak* → *bogarak*

bokra *bokor* ‘shrub, bush’ + 3rd pers. sg. single poss. *-a*

boldogságot adj. *boldog* ‘happy’ + noun-forming *-ság* (state of being) + acc. *-ot*

bolond adj. ‘silly, foolish’

büszke adj. ‘proud’

C

cella ‘cell’

cementfalak *cement* ‘cement’ + *fal* ‘wall’ + pl. *-ak*

csak adv. ‘only’

csend ‘silence’. alt. *csönd*

csendhez ‘silence’ + allat. *-hez* ‘to’

csikó ‘foal’

csillagok *csillag* ‘star’ + pl. *-ok*

csillognák vb. *csillog* ‘to glitter’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

csilló vb. *csillog* ‘to glitter’ + adj.-forming *-o* → *csilló*; usually *csillogó*

csönd ‘silence’, alt. *csend*

csöndes adj. sg. ‘silent’, alt. *csendes*

csörömpölés vb. *csörömpöl* ‘to clank’ + vb. noun-forming *-és* → ‘clanking’

csupa ‘all, mere, pure’

D

darab ‘piece (self-contained, not as a fraction of smth.)’

darabokra adv. *darab* ‘piece, chunk (self-contained)’ + pl. *-ok* + subl. *-ra* ‘on[to]’

de adv. ‘how!’ || conj. ‘but, surely’ **determinált** Latin

determinare + vb.-forming *-ál* ‘to determine’ + past part. *-t*

dolog ‘thing’

döntök perfect. vb. pref. *el-* + vb. *dönt* ‘to decide’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def.

dörgölődzik vb. ‘to press against’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

E

e poetic abbrv. *eme*, *ez* ‘this’

ebed noun. *eb* ‘dog’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. → ‘your dog’

egeret *egér* ‘mouse’ + acc. *-et* → *egeret*

egyet *ég* ‘sky’ + acc. *-et* → *egyet*

egész adj. ‘whole’ || adv. ‘wholly’

egyedül *egy* ‘one’ + noun-forming *-ed* + adv.-forming *-ül* → ‘alone’

egyet *egy* + acc. *-t*

egymás pron. ‘each other, each one another’

egymáson pron. *egymás* ‘each other, each one another’ + super. *-on* ‘on’

egyik *egy* ‘one’ + 3rd pers. pl. mult. poss. *-ik* ‘of’

egyszerre adv. *egyszer* ‘at once’ + abl. *-re* ‘onto’

egyszerű *egy* ‘one’ + *-szerű* ‘-like’ → ‘plain, simple, unadorned, humble (< 1945)’

el adv., conj. ‘afar, far away’ || *el nem* + past. part. || perf. vb. pref.

elalszik perfect. vb. pref. *el-* + vb. *alszik* ‘to sleep’ → ‘to fall asleep’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

elalszol vb. pref. *el-* ‘away’ + vb. *alszik* ‘to sleep’ → ‘to fall asleep’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef.

eleget *elég* ‘enough’ + acc. *-et* → adv.

elfárad perfect. vb. pref. *el-* + vb. *fárad* ‘to tire, to be tired’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

elidőz vb. perf. pref. ‘*el-*’ + *idő* ‘time’ + vb.-forming *-z* → ‘to tarry, linger’

- elmondom** vb. *elmond* ‘to tell’ + 1st pers. sg. ind. pres. def. -*om*
- elmosolyodnak** vb. inf. *elmosolyodni* ‘to start to smile’ + 3rd pers. ind. pres. indef.
- elnézem** vb. pref. *el-* ‘continuity over a long time’ + vb. *nez* ‘to look at’
- eloldja** vb. pref. *el-* ‘away’ + vb. *old* ‘to unbind’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. -*ja*
- előtt** *elő* ‘the front part of smth’ + locat. -*tt* ‘in front of, ahead of, before, prior to’
- elpirulsz** perfect. vb. pref. *el-* + vb. *pirul* ‘to blush’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. -*sz*
- elromoljanak** perfect. vb. pref. *el-* + vb. *romlik* ‘to break down, to deteriorate’ + 3rd pers. pl. subj. indef. -*janak*
- elüt** vb. pref. *el-* ‘away’ + vb. *üt* ‘to hit’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
- ember** ‘person’
- engem** pron. *én* ‘I’ + acc. → ‘me’
- emlék** ‘memory’
- enyhe** *enyh* ‘light, mild, tender, faint’ + 3rd pers. sg. single-poss. -*e* ‘of’
- erre** pron. *ez* ‘this, it’ + subl. sg. -*re* ‘onto, to’
- esőt** vb. *es*, inf. *esik* + pres. part. -*ő* + acc. -*t*
- est** arch. ‘(in the) evening’
- este** arch. ‘(in the) evening’ (syn. *est*) || noun ‘evening’
- eszem** vb. *esz* ‘to eat’, rare without verbal pref., inf. *enni* + 1st pers. sg. ind. pres. def. -*em* → *eszem*
- ezért** conj. ‘therefore’

É

ébren adv. ‘awake’

édes ‘sweet’

éj ‘night’

éjben poetic *éj* ‘night’ + innes. ‘in’ -*ben*

éjjel poetic *éj* ‘night’ + instr. -*vel* ‘with’ → *éjjel*

éjszaka *éj* ‘night’ + *szaka* ‘period of’ → ‘at night, night-’

time, night'

él-e vb. *él* 'to live' + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. + polar interr. *-e*

életeret *élet* 'life' + acc. *-et*

élenken vb. *él* 'to live, exist' + rare adj.-forming *-énk* + super. *-en* 'on' → 'lively'

én pron. 'I'

ég 'sky' || vb. 'to burn, to be lit' + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

égre *ég* 'sky' + subl. sg. *-re* 'onto'

ért vb. *ér* 'to reach', arch. 'to touch', fig. 'to understand', 3rd pers. sg. past indef.

érzed vb. *érez* 'to feel', 2nd pers. sg. ind. pres. def.

érez vb. 'to feel, smell, taste' + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

éreztem vb. *érez* 'to feel', 1st pers. sg. past def.

F

fa 'tree'

fájdalom vb. *fáj* 'to ache, to hurt' + noun-forming *-dalom* → 'pain, grief, sorrow'

fájlalom vb. *fáj* 'to hurt' + vb.-forming *-lal* → lit., arch. 'to regret' + 1st pers. sg. ind. pres. def.

fákra *fa* 'tree' + pl. *-k* + subl. *-ra* 'onto' → *fákra*

fáradt vb. *fárad* 'to tire' + past. part. *-t*

fegyvert *fegyever* 'weapon' + acc. *-t*

fejedben *fej* 'head' + 2nd pers. sg. poss single-poss. *-ed* + innes. *-ben* 'in'

fekszenek vb. inf. *fekszik* 'to lie (horizontally)' + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-enek*

fekszünk vb. inf. *fekszik* 'to lie (horizontally)' + 1st pers. pl. ind. pres. indef. *-ünk*

feledni lit. vb. *feled* 'to forget', alt. *felejt*

felelhetek *fél* 'human being' + vb.-forming *-el* → vb. *felel* 'to answer, reply' + poten. 1st pers. sg. ind. pres. indef.

felém post. *felé* 'to[wards]' + 1st pers. sg. poss *-m* → pron. 'towards me'

- feljöjjön** vb. pref. *fel-* ‘upwards’ (see also *föl-*) + vb. *jön* ‘to come’ + 3rd pers. sg. subj. pres. indef.
- félelem** vb. *fél* ‘to be afraid’ + noun-forming *-elem* → fear’
- félni** vb. inf. *fél* ‘to fear, to be afraid of’
- fény** ‘light, glitter’, fig. ‘happiness, joy’
- fénye** *fény* ‘light’ + 3rd pers. sg. poss. single-poss. *-e*
- fényes** *fény* ‘light, glitter’ + adj.-forming *-es* → ‘bright’
- fényességgel** *fény* ‘light’ + adj.-forming *-es* ‘with, having’ → ‘bright’ + abst. noun-forming *-ség* → ‘brightness’ + instr. *-vel* ‘with’ (-*gel* after consonant *g*) → ‘with brightness’
- fényben** *fény* ‘light, glitter’ + innes. *-ben* ‘in’
- fénylenek** *fény* ‘light’ + freq. vb.-forming *-lik*: ‘to glitter’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-ek*
- fog** vb. ‘to hold’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. || aux. vb. ‘to will’
- fogad** vb. ‘to receive’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
- fogaskerekére** *fogas* ‘tooth’ + *kerék* ‘wheel’: ‘cogwheel’ + 3rd pers. sg. poss. single-poss. *-e* + subl. *-re* ‘towards’
- fogatlan** *fog* ‘tooth’ + priv. adj.-forming *-less*
- foglak** vb. aux. *fog* ‘to will’ + 1st pers. sg. ind. pres. 2nd obj. *-lak* ‘you’
- fogod** aux. vb. *fog* ‘to will’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def. (e.g. *Meg fog bánni*.)
- fogsz** aux. vb. ‘to will’ + 2nd pers. sg. inform. ind. pres. def.
- folyó** vb. inf. *folyik* ‘to flow, go on’ + pres. part. *-ő* → ‘river’ || adj. ‘flowing, leaky, current’
- földre** *föld* ‘earth, ground’ + subl. *-re* ‘onto’
- fölkereshetnéd** *föl-* ‘upwards’ + *keres* ‘to seek’: ‘to visit’ + pot. ‘may, might’ *-het* + 2nd pers. sg. ind. pres. cond. *-ned*, alt. *felkeres*
- fölálllok** *föl-* ‘upwards’ + vb. *áll* ‘to stand’ + **földeken** *föld* ‘earth, field’ + pl. *-ek* + super. *-en* ‘on’
- földtől** *föld* ‘earth’ + abl. *-től* ‘without, from’
- fölfeszlik** vb. pref. *föl-* ‘upwards’ + arch., poetic, vb. *feszlik* ‘to come unstitched’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

- fölnéztem** vb. pref. *föl-* ‘upwards’ + vb. *néz* ‘to look’ + 1st pers. sg. past. def. *-tem*
- fölött** *föl-* ‘up[wards]’ + locat. *-ött*: ‘above’, alt. *elett* 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ok*, alt. *felálllok*
- fölszabadult** vb. pref. *föl-* completion (see also *fel-*) + *szabad* ‘free’ + vb.-forming *-ul* → ‘to set free’ + past part. *-t*
- fönn** adv. ‘above’, alt. ‘fent, fenn’
- fönt** adv. ‘above, up, awake, upstairs’, alt. *fent*
- fülelt** *fül* ‘ear’ + vb.-forming *-el*: ‘to listen (intently)’ + 3rd pers. ind. past indef. *-t*
- fülke** *fül* ‘semi-circular obj., shape’ + dim. *-ke* → ‘compartment’
- füvek** *fű* ‘grass’ + pl. *-ek*

G

- gond** arch. sg. ‘care’
- Göncölök** *Göncöl* + pl. *-ök* → ‘the Great Bear’ (constellation)
- göndör** adj. ‘curly’
- görnyedve** vb. *görnyed* ‘to bend (under a burden)’ + adv.-forming *-ve*
- görög** vb. ‘to roll, scroll’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
- gózei** *góz* ‘steam, vapour’ + 3rd pers. sg. poss. *-e* + pl. poss. *-i*
- gyenge** adj. ‘weak’, alt. *gyönge*
- gyere** vb. *jön* ‘to come’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef.
- gyermek** arch. ‘child’, alt. *gyerek*
- gyom** ‘weed’
- gyöpén** *gyep* ‘lawn, grass’ + super. *-en* ‘on’

H

- ha** conj. ‘if’, ‘when, once’
- hajnal** ‘dawn’
- hajóz** vb. ‘to navigate, sail’
- hagyna** vb. *hagy* ‘to allow, leave’ + 3rd pers. sg. cond. pres. indef. *-na*

halálra vb. <i>hal</i> ‘to die’ + arch. noun-forming <i>-ál</i> → ‘death’ + subl. ‘on[to], for’ <i>-ra</i> → ‘to death’
hallgatag vb. <i>hallgat</i> ‘to remain silent, to listen’ + adj. forming <i>-ag</i>
hallgatok vb. <i>hallgat</i> ‘to remain silent, to listen’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. <i>-ok</i>
hallottam vb. <i>hall</i> ‘to hear’ + 1st pers. sg. ind. past def. <i>-ottam</i>
halom ‘pile, heap’
halott noun./adj. ‘dead’
hanem <i>ha</i> conj. ‘if’, ‘when, once’ + <i>nem</i> ‘no’: conj. ‘but (following a negative sentence, making it positive)’
hangosan adv. ‘loudly’
harmattá <i>harmat</i> ‘dew’ + transl. <i>-vá</i> ‘(change, turn) into’
harmatos adj. ‘dewy’
hasított vb. <i>hasít</i> ‘to cleave, split’ + past. part. <i>-ott</i>
hazafelé <i>haza</i> ‘home’ (<i>haz</i> arch. ‘house’) (modern <i>ház</i>) + short. arch. lative (non-extant case in modern Hungarian) <i>-á</i> → ‘(to) home’ + <i>felé</i> ‘towards’ → adv. ‘homewards’
hámot <i>hám</i> ‘harness’ + acc. <i>-ot</i>
hát ‘back (body)’, ‘well...’, ‘then, and, but’ (questioning back), ‘surely’
házat <i>ház</i> ‘house’ + acc. <i>-at</i>
háziúr <i>ház</i> ‘house’ + adj.-forming ‘of the’ <i>-i</i> + <i>úr</i> ‘master’
helyükön <i>hely</i> ‘place/space’ + 3rd pers. pl. single-poss. <i>-ük</i> ‘their’ + super. <i>-ön</i> ‘on’
never vb. ‘to lie (down)’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
hevül vb. ‘to grow hot’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
hiányozni <i>hiány</i> ‘lack, absence, break’ + vb.-forming <i>-zik</i> → ‘(smb) to be missing, missed’, inf. <i>hiányozni</i>
hibbant perfect. vb. pref. <i>el-</i> + vb. <i>hibban</i> ‘to become imbalanced’, arch. + past part. <i>-t</i>
hiszen conj. ‘as, because (smth obvious)’
hogy adv. interr. ‘how’, conj. ‘that’, ‘if’.
hogyan short. <i>hogyan</i> ‘how’
hold ‘moon’

holdat *hold* ‘moon’ + acc. *-at*

holott adv. arch. ‘where’ || conj. lit. ‘though, but, for, since’

holtan *holt* ‘dead’ + adv.-forming *-an*

homályként *homály* ‘blur’ + essive formal *-ként* ‘as’

homlokomra *homlok* ‘forehead’ + 1st pers. sg. single-poss. *-om* + subl. *-ra* ‘on[to]’

hozzá pron. ‘to it, him, her’

hull vb. ‘to fall’, alt. *hullik* + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

hunyorgott vb. *hunyorg* ‘to squint’ + 3rd pers. sg. ind. past. indef. *-rgott*

I

idebent adv. *ide* ‘here’ + *bent* ‘within’

ifju *ifjú* adj., noun ‘young’

ifjúságod adj. *ifjú* ‘young’ + noun-forming *-ság* (state of being): ‘youth’ + 2nd pers. informal sg. poss. single poss. *-od*: ‘your childhood’ (informal)

illik vb. ‘to suit, match, fit’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

ilyen det. ‘such’

im lit., abbrv. *ime* ‘here is, behold’

imbolygott vb. *imbolyog* ‘to sway’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-e*

indul vb. ‘to set off, to head, to start’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

ingen fig. arch. ‘in vain’; usually ‘free of charge’

iramlanak *ir* ‘movement’ + rare instr. vb.-forming *-amlik* (inf.) → ‘to rush, hurry’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-anak*

is doublet of *és* ‘and’, adv. ‘also’

ismer vb. ‘to know’ + 2nd pers. sg. inform. (or 3rd pers. sg.) ind. pres. indef.

istene *isten* ‘god’ + 3rd pers. sg. sing. poss. *-e*

I

így ‘just so’

J

jön vb. ‘to come’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

jós ‘fortunetelle, soothsayer’

K

kabátot *kabát* ‘coat’ + acc. *-ot*

kacagunk vb. *kacag* ‘to laugh (a lot)’ + 1st pers. pl. ind. pres. indef. *-unk*

kapja vb. *kap* ‘to receive’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *ja*

karaj folk. ‘slice’ (syn. *karéj*)

kell aux. vb. ‘must, need to, have to + inf.’

kenyerem *kenyér* ‘bread’ + 1st pers. sg. single-poss. *-em*

kenyeret *kenyér* ‘bread’ + acc. *-et* → *kenyeret*

kenyeréből *kenyér* ‘bread’ + 3rd pers. poss single-poss. *-é*
+ elative *-ből* ‘from, out of’

keresek vb. *keres* ‘to seek’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef.

kék ‘blue’

kél vb. ‘to rise’, 3rd pers. sg. ind. pres. def., arch. alt. *kel*

képed *kép* ‘picture’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. *-ed*

képeket *kép* ‘picture’ + pl. *-ek* + acc. *-et*

képzelhetsz *kép* ‘image’ + vb.-forming *-zel*: ‘to imagine’ +
pot. *-het* + 2nd pers. sg. ind. pres. *-sz*

képzetet *képzet* ‘idea, image, notion’ + acc. *-t*

kérded arch. vb. *kérd* ‘to ask, to question’ + 2nd pers. sg.
ind. pres. def.

kérdezed vb. *kérdez* ‘to ask’ + 2nd pers. sg. ind. pres.

kényedül lit. vb. ‘to indulge’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

ki pron. rel. arch. ‘he who’, alt. *aki* || adv. ‘out[wardly]’

kieszeltem vb. *kieszel* ‘to devise’ + 1st pers. sg. past. *-tem*

kinn ‘outside’

kint adv. ‘outside’

kipörögnek vb. *kipörög* ‘to spin’ + 3rd pers. pl. ind. pres.
indef. *-nek*

kis adj. ‘small’

kisgyerek *kis* ‘small’ + *gyerek* ‘child’

kiülnek vb. pref. *ki* ‘outwardly’ + vb. *üл* ‘to sit’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

kivilágított vb. pref. *ki* ‘outwardly’ + *világ* ‘light (arch.), world’ → arch. ‘illumination’ + caus. vb.-forming *-ít* ‘to make smth ...-like’ → ‘to illuminate’ + past part. *-ott*

kívánnak vb. *kíván* ‘to wish’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-nak*

kívül adv. ‘outdoor, outside’

kocska ‘a die’

komoly adj. ‘severe, austere’

konokon adj. *konok* ‘stubborn’ + super. *-on* ‘on (that manner)’

könnyen *könnyű* ‘easy, light’ + super. *-en* ‘on’ → ‘effortlessly, easily’

könnyű *könnyű* ‘simple, easy, light’

könnyűség *könnyű* ‘simple, easy, light’ + abst. noun-forming *-ség*

könyöklök *könyök* ‘elbow’ + vb.-forming *-öl* → ‘to rest on one’s elbow’ + 1st pers. sg. ind. pers. *-ök*

kövek *kő* ‘stone’ + pl. *-ek*

közt post. ‘between, amid’ from *között*: *köz* ‘interval’ + locat. *-ött*

között post. ‘between, amid’, *köz* ‘interval’ + locat. *-ött*

közt post. ‘between, amid’ from *között*: *köz* ‘interval’ + locat. *-ött*

kutya ‘dog’

különös ‘strange’

L

lakom vb. *lak* ‘to dwell’, inf. *lakik*, 1st pers. sg. ind. pres. *-om*

langy arch. poetic *langyos* ‘tepid’

lapultam vb. *lapul* ‘to lie low’ + 1st pers. sg. past indef. *-tam*

lábold *láb* ‘leg (human, animal), foot’ + 2nd pers. inform. poss. single-poss. *-od*

- lágy** adj. ‘soft’
- lámpa** ‘lamp’
- látom** vb. *lát* ‘to see’ + 1st pers. sg. ind. pres. def.
- láttni** vb. *lát* ‘to see’ + inf. *-ni*
- látszik** vb. *lát* ‘to see’ + vb.-forming *-szik* → ‘to be visible, to appear’
- láttam** vb. *lát* ‘to see’ + short base *-t*, 1st pers. sg. past def. *-tam*
- lázad** vb. *to rebel*, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
- lázat** *láz* ‘fever’ + acc. *-at*
- le** comp. ‘down’
- lebeg** vb. *lebeg* ‘to float (in the air)’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
- ledőlt** vb. *ledoől* ‘to fall down’ + 3rd pers. sg. ind. past indef. *-t*
- lehet** pot. vb. *van, lesz* ‘may be, may become’, 3rd pers. sg. ind.
- lehunyod** vb. pref. *le-* completion, downward + vb. *huny* ‘to close (one’s eyes)’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def.
- lekedet** *lélek* ‘soul’ + 2nd pers. sg. single
- lelkek** *lélek* ‘soul’ + pl. *-ek* → *lelkek*
poss. *-ed* → *lekded* + acc. *-et*
- lelkiiismeret** arch. dial. *lelki* ‘his, her soul’ (alt. *lelke*) + arch. dial. *ismereti* ‘his, her, its knowledge’ (alt. *ismerete*) → ‘(moral) conscience’
- lengedező** vb. *leng* ‘to swing, sway’ + freq. vb.-forming *-edezik* (unrounded front-vowel) + pres. part. *-ő* → ‘swinging, swaying’
- lenézel** vb. ‘to look down’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. *-el*
- lepkék** *lepké* ‘butterfly’ + pl. *-k* → *lepkék*
- lesikáltam** vb. pref. *le-* completion, downward + vb. *sikál* ‘to scrub, scour (out)’ + 1st pers. sg. ind. past.def. *-am*
- lestem** vb. *les* ‘to spy’ + 1st pers. sg. past indef. *-tem*
- lesz** vb. *van* ‘to be’, 3rd pers. sg. ind. fut. indef.
- leülsz** vb. pref. *le-* completion, downward + vb. *üll* ‘to sit’

→ ‘to sit down’

levegőben *levegő* ‘air’ + *innes*. *-ben* ‘in’

levelek *level* ‘leaf’ + pl. *-ek*

levesse vb. *levet* ‘to buck, throw off’ + 3rd pers. sg. subj. pres. def.

léha ‘improvident, idler’

locska adj. ‘blethering’

lopcska ‘chuck’ (shoulder meat cut, probably pork)

M

ma ‘today’

macska ‘cat’

magadban *maga* ‘oneself’ + 2nd pers. sg. single poss. *-d* + iness. *-ban* ‘in’

magadnak *maga* ‘oneself’ + 2nd pers. sg. single poss. *-d* + dat. *-nak*

magadra *maga* ‘oneself, itself’ + subl. *-ra* ‘onto’

magányos adv., adj. *magán* ‘separate[ly]’ + adj.-forming *-os* → ‘lonely (psych.)’

magának pron. refl. 3rd pers. ‘himself’

maguknak *mag(a)* ‘oneself’ + 3rd pers. pl. *-uk* + dat. *-nak*

magyarázat vb. *magyaráz* ‘to explain’ + noun-forming *-at*

majd adv. ‘sometime, later’

maradnál vb. *marad* ‘to stay, remain (also state of being)’ + 2nd pers. sg. cond. pres. indef.

Marosra prop. noun. *Maros*, a Hungarian and Romanian river + subl. *-ra* ‘onto’

már adv. ‘already, yet, any more’

másfél *más* ‘other, different’ + *fél* ‘half’ → ‘one and a half’

másikát adj. *más* ‘other’ + noun-forming *-ik* → ‘another’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-a* + acc. *-t* → *-át*

mást adj. *más* ‘other, different’ + acc. *-t*

mázsa ‘quintal’

meg arch. emph. || conj. ‘and, plus’

megcsókolni perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *csókol* ‘to kiss’ +

inf. *-ni*

elfárad emph. vb. pref. *meg-* + vb. *fárad* ‘to tire, to be tired’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

meghasadt perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *hasad* ‘to crack, split apart’ + past part. *-t*

merint *meg* ‘again’ (short action) + adv.-forming *-int*

megjelent vb. inf. *megjelenik* ‘to appear’ + 2nd pers. sg. inform. (or 3rd pers. sg.) ind. past. indef.

meglett obs. ‘adult’

megöregszel perfect. vb. pref. *meg-* + *öreg* ‘old’ + vb. forming *-szik* → ‘to grow, become old’ + 2nd pers. sg. inform. pres. indef.

megtört perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *tör* ‘to break, crush’ + past. part. *-t*

megy vb. ‘to go, travel, pass by (of time)’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

meleg adj. ‘warm, hot, heartfelt, cordial’

mellett *mell* ‘breast’ + locat. *-ett* → ‘next to’

melléd post. *mellé* ‘next to’ + 2nd pers. sg. single poss. *-d* → pron. ‘next yo you’

mely lit. ‘which, that’

melybe lit. arch. *mely* ‘which’ + illative *-be* ‘into (the inside of)’

melyben lit. *mely* ‘which, that’ + innes. *-ben* ‘in’

mert conj. ‘because’

még adv. ‘still, moreover, later, sometime’

méla adj. ‘dreamy, pensive’

mily poetic ‘how ...(!)’

milyen pron. ‘what’

mind pron. sg. ‘all, each of’

minden det. ‘every’

mindenik folk. ‘each, every one’; alt. *mindegyik* *lef* *tarro* *mind* ‘all, every’ + *egyik* ‘one [of]’.

mindig *mind* ‘always’ (repetition) + term. ‘until’ *-ig*

minek *mi* + dat. *-nek* → ‘for what’

mint conj. ‘like’ || comp. different degrees ‘than’

mit interj. *mi* ‘what’ + acc. *-t*

mivel *mi* ‘what’ + instr. *-vel* ‘with’ || conj. ‘as (because)’

most adv. ‘now’

mosolygása *mosolygás* ‘smile’ + 3rd pers. sg. single poss. *-a*

motyogod vb. *motyog* ‘to mumble, mutter’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def. *-od*

mult *múlt* rare, past part. ‘past’, inf. *múlik*

multból *múlt* rare, past part. ‘past’ + elative *-ból* ‘from, out of’

N

nagy adj. ‘great’

nagyon adj. *nagy* ‘great’ + adv.-forming *-on* → ‘very (to a high degree)’

nap *nap* ‘sun, day’

nappal *nap* ‘day’ + instr. *-val* ‘with’ → *nappal*

nappalok *nap* ‘day’ + instr. *-val* ‘with’ → *nappal* + pl. *-ok*

napszamosokhoz *napszámos* ‘day labourer’ + pl. *-ok* + allat. *-hoz* ‘towards’

napszülte *nap* ‘sun/day’ + vb. *szül* ‘to give birth, bear’ + 3rd pers. sg. ind. past def. *-te*

napvilágra *nap* ‘sun/day’ + *világ* ‘world’ + subl. *-ra* ‘onto’

ne *nem* becomes *ne* in imperative, subjunctive

nevetni vb. *nevet* ‘to laugh’, inf. *nevetni*

néha adv. ‘sometimes’

néhány pron. ‘some (of us, you, them)’

néma ‘mute’

néznek vb. *néznek* ‘to look at smth’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-nek*

no interj. ‘well, now’

Ny

nyafog vb. ‘to whine’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

nyers adj. ‘raw’

nyirkos adj. ‘humid, damp’

nyomja vb. *nyom* ‘to weigh’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def.

ja

nyugalmat *nyugalom* ‘serinity, peacefulness’ + acc. sg. *-at*
nyugodt adj. ‘tranquil, calm’

O

oly arch. pron. *oly* ‘so’

olyan arch. pron. *oly* ‘such, so’ + deadj. adv.-forming *-an*
olvassa vb. *olvas* ‘to read’ + 2nd pers. sg. inform. (or 3rd
pers. sg.) subj. pres. indef.

ondoltam vb. *gondol* ‘to think, plan, guess, worry’ + 1st
pers. sg. ind. past *-tam*

Ó

óriás adj. ‘giant, huge, vast’

Ö

öleltem perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *ölel* ‘to embrace’ + 1st
pers. ind. past

önnön arch. emph. poss. adj. by duplication of pers. pron.
ön (3rd pers. sg.) → ‘one’s own’

öntudat ‘self-awareness’

öreg adj. ‘old’

örök ‘perpetual, eternal’

örülj vb. *örül* ‘to rejoice’ + 2nd pers. sg. subj. indef. *-j*

összefogja *össze* ‘together’ + vb. *fog* ‘to hold’ + 3rd pers.
sg. ind. pres. def. *-ja*

összekent *össze* ‘together’ + *ken* ‘smear’ → *összeken* + 3rd
pers. sg. past indef. *-t*

összetört *össze* ‘together’ + vb. *tör* ‘to break’ + past. part. *-t*

Ő

ők pron. ‘they’

őrt *őr* ‘guard’ + acc. *-t*

őrzi vb. *őriz* ‘to guard’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-i*

őz roe deer

P

papja *pap* ‘priest’ + 3rd pers. sg. sing. poss. *-ja*

paraszt sg. ‘peasant’

pára ‘moisture, mist’

pedig conj. expressing contrast ‘whereas, but, although’ or addition ‘and (by contrast)’

pihen vb. ‘to rest’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

pihensz vb. ‘to rest’ + 2nd pers. sg. inform. ind. pres. indef.

pihéi *pihe* ‘down, fluff’ + adj.-forming *-i*

piros ‘red’

pislog vb. ‘to blink’

poros *por* ‘dust’ + adj.-forming *-os* → ‘dusty’

porra *por* ‘dust’ + subl. *-ra* ‘onto’

porszem *por* ‘dust’ + *szem* ‘eye, speck’

puha adj. ‘soft, squishy’

R

rab ‘captive’

rak vb. ‘to put, set’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

raksz vb. *rak* ‘to set up, to build’, 2nd pers. sg. ind. pres. indef. *-sz*

raktár ‘warehouse, storage room’

ráadásul *ráadás* ‘addition, extra’ + essive ‘as, with the intention of’ *-ul*

rácsok *rács* ‘grid, grille’ + pl. *-ok*

ránk pron. *rá* ‘upon, on, unto him’ + 1st pers. pl. poss. single-poss. *-nk*

rászálltak pointed action *ná-* ‘on’ + vb. *száll* ‘to fly, land, to come down’ + 3rd pers. sg. past indef. *-tak*

ráugrott pointed action *ra-* ‘at’ + vb. *ugrik* ‘to leap/jump’ + 3rd pers. sg. ind. past. indef. *-ott* → *ugrott*

reggeli *reggel* ‘morning’ + adj.-forming *-i*

rend ‘order’

rezgő poetic, arch. vb. *rezg* ‘to tremble, quiver’ (alt. *rezeg*) + pres. part. *-ő*

rossz adj. ‘bad’

rólád pron. *róla* ‘about, off her’ + 2nd pers. sg.

röfftent *röffen* ‘to grunt once (of a pig)’

S

s poetic abbrv. *es* ‘and’ (does not count as a syllable)

sabadságot *szabad* ‘free’ + *-ság* (state of being): ‘freedom’
+ acc. *-at*

sárga ‘yellow’

se alt. *sem*, *sem ...*, *sem ...* ‘neither ... nor ...’

sebed *seb* ‘wound’ + 2nd pers. sg. single poss. *-ed*

senkinek pron. *senki* ‘no one, nobody’

semmi ‘nothing’

semmiben *semmi* ‘nothing’ + innes. *-ben* ‘in’

sírni vb. *sír* ‘to cry, weep’ + inf. *-ni*

soha adv. ‘never’

sok adj. ‘much, many’

sokat *sok* ‘many’ + acc. *-at*

sovány ‘slim, thin’, fig. ‘poor’

sötétben adj., subst. *sötét* ‘dark[ness]’ + iness. sg. *-ben* ‘in’

súlyos *súly* ‘weight’ + adj.-forming *-os* → adj. ‘severe, austere’

sült vb. *sül* ‘to roast’ + past part. *-t*

süt vb. ‘to roast, shine’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

Sz

szabadulsz *szabad* ‘free’ + vb.-forming *-ul* + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. *-sz*

szaladsz vb. *szalad* ‘to run’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. *-sz*

szalló vb. *száll* ‘to fly’ + pres. part. *-ő*

szavára *szó* ‘voice’, ‘word’ + 3rd pers. sg. single poss. *-a* → *szava* + subl. *-ra* ‘by, on[to]’ → *szavára*

szád *száj* ‘mouth’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss.

szálaiabol *szál* ‘thread’ + 3rd pers. sg. poss. *-a* + poss. pl. *-i* + elative *-ból* ‘from, out of’

száll vb. ‘to fly, to land, to come down’, 3rd pers. sg. ind. pres.

szállnak vb. *száll* ‘to fly, land, come down’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

számhoz *száj* ‘mouth’ + 1st pers. sg. single poss. *-m* → *szám* + allat. ‘towards’ *-hoz* → *számhoz*

szegénységemhez *szegény* ‘poor’ + abst. noun-forming *-ség* + 1st pers. sg. single-poss. *-em* + allat. *-hez* ‘to’

szelid adj. ‘tame (of an animal), gentle’

szemed *szem* ‘eye’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. *-ed* (but plural implied here!)

szemeim *szem* ‘eye’ + 1st pers. sg. mult. poss. *-eim*

szenvédés vb. *szenved* ‘to suffer’ + noun-forming *-és*

szeress-e vb. *szeret* ‘to love’ + 2nd pers. sg. subj. + polar interr. *-e*

szeret vb. ‘to love, like’ + 2nd pers. sg. inform. (or 3rd pers. sg.) ind. pres. indef.

szereti vb. *szeret* ‘to love’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. *-i*

szeretni inf. vb. *szeret* ‘to love’

szerettek vb. *szeret* ‘to love’ + 1st pers. sg. ind. past

széken *szék* ‘chair’ + super. *-en* ‘on’

szél ‘wind’

szénre *szén* ‘coal’ + subl. *-re* ‘onto’

szépen adj. *szép* ‘beautiful’

széthull vb. ‘to fall apart’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

szétosztja vb. pref. *szét-* ‘apart, around’ + *oszt* ‘dispense, divide, deal’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*

→ ‘to distrivute, give out’

szigorú adj. ‘severe, strict’

szilánkja *szilánk* ‘chip, shard, splinter’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-ja*

szívem *szív* ‘heart’ + 1st pers. sg. single poss. *-em* ‘my’

szivemhez *szívem* ‘heart’ + allat. *-hez* ‘towards’

szíved *szív* ‘heart’ + 2nd pers. sg. single poss. *-ed*

szívében *szív* ‘heart’ + poss. ‘his’ *-e* + innes. ‘in’ *-ben*

szomszédunkba *szomszéd* ‘neighbour’ + 1st pers. pl. sin-

gle-poss. *-unk* + illative *-ba* ‘into’

szorítja vb. *szorít* ‘to press, constrict’, inf. *szorítani* + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*

szobában *szoba* ‘room’ + innes. *-ban* ‘in’

szótlan *szó* ‘word, voice’ + privative adj.-forming *-tlan* ‘less’

szössz ‘harl, fluff’

szövedéke *szövedék* ‘fabric, cloth, web’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-e*

szövőszéke *szövő* ‘weaver’ + *szék* ‘chair’: ‘loom’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-e*

szőke adj. *sző* ‘blonde’ + dim. *-ke*

szőtt vb. *sző* ‘to weave’, past part.

szunyókálva vb. pref. *el-* ‘away’ + vb. *szunyókál* ‘to take a nap, to doze off’ + adv.-part. *-va*

szürke adj. ‘grey’

T

tagjaimban *tag* ‘member’ + 1st pers. sg. poss. *-ja* + poss. pl. *-i* + 1st pers. sg. pers. *-m* + innes. *-ban* ‘in’ → *tagjaimban*

takarót vb. *takar* ‘to cover (protect)’ + pres. part. *-ó* → ‘cover, blanket’ + acc. *-t*

talált vb. *talált* ‘to find’ + past part.

tájra *táj* ‘landscape, region’ + subl. *-ra* ‘on[to]’

tárgyat *tárgy* ‘object, thing, subject’ + acc. *-at*

te inform. sg. ‘you’

tehettem vb. *tesz* ‘to do’ + poten. *-het* + 1st pers. sg. ind. past

teher ‘burden, freight, load’

teherpályaudvaron *teher* ‘freight’ + *pálya* ‘track’ + *udvar* ‘courtyard’ + super. *-on* ‘on’

tehervonatok *teher* ‘freight’ + vb. *von* ‘to pull, draw’ + noun-forming *-at* → ‘freight train’ + pl. *-ok*

települ vb. ‘to settle (somewhere)’ + 3rd pers. sg. pres. ind. indef.

terád pron. sg. *te* ‘you’ (here emph.) + pron. *rá* + 2nd pers. sg. ‘on, of you’

terheim *teher* ‘freight, burden’ + 1st pers. sg. poss. mult. poss. *-eim* → *terheim*

testvér ‘sibling, sister, brother’

téged pron. *te* ‘you’ sg. + acc.

tépem vb. *tép* ‘to tear, rend’ + 1st pers. sg. ind. pres. def. *-em*

tétovázva vb. *tétova* ‘to hesitate’ (inf. *tétovazik*) → adv. part. ‘doing smth hesitantly’

tipegysz vb. *tipeg* ‘to toddle’ + 2nd pers. sg. inform. ind. pres.

tiszta adj. ‘bright’

tisztábban adj. *tiszta* ‘clean, clear’ + comp. *-bb* + deadj. adv.-forming *-an* → ‘more clearly, cleanly’

tolatnak vb. *tol* ‘to reverse, back up’ + caus. *-at* ‘to make smth, smb do smth’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

totyogott vb. *totyog* ‘to toddle’ (syn. *tipeg*) + 2nd pers. form. ind. pres. indef.

tócsába *tócsa* ‘puddle’ + illative *-ba* ‘into’

törvényt *törveny* ‘law, principle’ + acc. *-t*

tövéhez *tő* ‘base of the stem of a plant’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-e* ‘of’ → *töve* + allat. *-hez* ‘towards’ → *tövéhez*

tréfát *tréfá* ‘joke’ + acc. *-at*

tudja vb. *tud* ‘to know’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*

tudok vb. *tud* ‘to know’ || aux. ‘can + inf.’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ok*

tünődik *tűnődik* vb. ‘to ponder, wonder’

U

udvar ‘yard’

ugrál vb. *ugrik* ‘to jump’ + freq. *-ál* → ‘to bounce, leap (repeatedly)’

Ú

úr ‘Lord’ (the Christian god), ‘master’

úgy adv. ‘so (in this/that manner)’; *úgy ... mint ...* ‘like’;
úgy ... ha ... ‘then ... if ...’

Ü

ügyeskedhet vb. *ügyesked* ‘to be clever’ + 3rd pers. sg. ind. pres. potential *-het*

ütött vb. *üt* ‘to strike’ + 3rd pers. sg. ind. past indef. *-ött*
ütnek vb. *üt* ‘to hit’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-nek*

V

vagónokon *vagón* ‘wagon’ + pl. *-ok* + super. *-on* ‘on’

vagy vb. *van* ‘to be’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef.

valahol ‘somewhere’

valaki pron. pref. *vala* ‘some-’ + pron. rel. arch. *ki* ‘who (the person(s) that)’ → ‘somebody, someone’

valamelyik pron. pref. *vala* ‘some-’ + interj. *myelik* ‘which, what’ → ‘one, any of’

vannak vb. *van* ‘to be’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

vas ‘iron’

vasat *vas* ‘iron’ + acc. *-at*

vaságyamra *vas* ‘iron’ + *ágym* ‘bed’ + 1st pers. sg. single-poss. *-am* + subl. *-ra* ‘on[to]’

vasútnál *vas* ‘iron’ + *ut* ‘way, road’ + adess. *-nál* ‘at, by’

vasszilánk *vas* ‘iron’ + *szilánk* ‘shard’

vágy ‘desire, longing’

válaszolhat *válasz* ‘reply, answer’ + vb.-forming *-ol* + poten. *-hat* + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

vált vb. inf. *válik* ‘to separate, grow apart’ + caus. *-t*

várod vb. *vár* ‘to wait’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def.

veretni inf. vb. ‘to hammer’, alt. *veretés*

versemet *vers* ‘verse, poem’ + 1st pers. sg. single poss. *-em* + acc. *-et*

veszek vb. *vesz* ‘to take, grab, buy, get, consider, put on’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ek*

véle poetic, arch. form of *vele* ‘with him’ **véletlen** ‘chance’

vén adj. ‘old’

- vigyázva** vb. *vigyáz* ‘to protect, pay attention’ + adv. part. -va result of action or simultaneous actions
- világ** ‘light (arch.), world’
- világít** *világ* ‘light (arch.), world’ + caus. vb.-forming -ít ‘to make smth ...-like’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. ‘to make shine’
- vissza** adv. ‘back[wards]’
- visszaadja** vb. *visszaad* ‘to give back’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. -ja
- visszajössz** vb. pref. *vissza-* ‘back-’ + vb. *jön* ‘to come’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. -sz
- virág** ‘flower’
- volna** vb. *van* ‘to be’ + 3rd pers. sg. cond. pres. ‘would be’
- volt** vb. *van* ‘to be’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.
- vonat** vb. *von* ‘to pull, draw’ + noun-forming -at → ‘train’

